

PRIM MINISTRU

165. 9. 04. 2026.

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru abrogarea Legii nr.241/2025, inițiată de domnul deputat neafiliat Robert Alecu împreună cu un grup de parlamentari AUR, neafiliați, independenți (Bp.29/2026).*

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare abrogarea *Legii nr.241/2025 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr. 157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, și repunerea în vigoare a vechii forme a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid, contra umanității și de război, cu modificările și completările ulterioare.*

II. Observații

1. Evidențiem faptul că, potrivit dispozițiilor art. 62 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta, iar intervențiile ulterioare de modificare sau de completare a acestora trebuie raportate tot la actul de bază.

Prin urmare, abrogarea unei legi de modificare este lipsită de efecte juridice directe asupra fondului reglementării, întrucât modificările operate de aceasta rămân încorporate în actul de bază, iar intervenția legislativă nu poate viza actul modificator ca atare, ci trebuie să se raporteze în mod direct la actul normativ de bază, în forma sa actualizată, în conformitate cu exigențele prevăzute de *Legea nr. 24/2000*.

Suplimentar, analizând argumentele din cuprinsul *Expunerii de motive*, care au stat la baza inițierii demersului legislativ, supunem atenției faptul că, în accepțiunea inițiatorilor, elementul central îl constituie necesitatea protejării efective a drepturilor și libertăților fundamentale garantate de *Constituția României, republicată*, și de *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*, cu precădere libertatea dreptului de exprimare.

Potrivit art. 30 din *Constituția României, republicată*, libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile, cenzura de orice fel fiind interzisă.

Cu toate acestea, textul constituțional nu cuprinde doar norma care garantează libertatea de exprimare, ci și limitele explicite ale acestui drept fundamental, limite care în cuprinsul *Expunerii de motive* par a fi omise de către inițiatori.

Astfel, prevederile art. 30 alin. (6) și (7) din actul fundamental stabilesc faptul că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine, fiind, totodată, interzise defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război sau agresiune, la ură națională, rasială de clasă sau religioasă, incitare la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestații obscene contrare bunelor moravuri.

Drept urmare, libertatea de exprimare nu reprezintă un drept absolut, neîngrădit în nicio împrejurare, ci este un drept garantat atât timp cât este exercitat în condițiile și limitele impuse tocmai de *Constituția României, republicată*.

De altfel, *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale* prevede la art. 10 faptul că orice persoană are dreptul la libertate de exprimare, însă exercitarea acestui drept poate suferi restrângeri sau sancțiuni care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii publice și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei sau a drepturilor altora.

Mai mult, art. 17 din Convenție prevede faptul că dreptul fundamental nu poate fi invocat pentru a justifica activități sau acte care urmăresc distrugerea sau de a aduce limitări drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

Totodată, raportat la obiectul demersului și la criticile aduse de inițiatori, prezintă relevanță și *principiul constituțional al statului de drept* prevăzut la art. 1 alin. (3) din *Constituția României, republicată*, în virtutea căruia statul nu are doar obligația constituțională de a respecta drepturile și libertățile fundamentale, dar are, implicit, și obligația de a garanta demnitatea umană și respectarea drepturilor fundamentale prin luarea măsurilor necesare pentru a interzice și sancționa faptele care au drept scop incitarea la ură, discriminarea și violența, aspect care nu presupune o atingere a existenței drepturilor sau libertăților, în sine, ci o garanție pentru respectarea acestora.

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți nu este un instrument pe care statul îl poate utiliza nelimitat și fără control, *Constituția României, republicată*, statuând la art. 53 condițiile și limitele în care restrângerile pot fi dispuse, respectiv dacă se impun, printre altele, pentru apărarea securității naționale a ordinii, a sănătății ori moralei publice, a drepturilor și libertăților cetățenilor, dacă sunt necesare într-o societate democratică, dacă sunt proporționale cu situațiile care le-au determinat, dacă nu sunt aplicate în mod discriminatoriu și dacă nu aduc atingere existenței dreptului sau libertății.

În această situație, controlul constituțional asupra legilor se realizează, la sesizare, de către Curtea Constituțională a României în calitate de garant al supremației *Constituției României*, potrivit prevederilor art. 142 alin. (1) coroborate cu art. 146.

Drept urmare, în ceea ce privește criticile de constituționalitate aduse *Legii nr. 241/2025* de către inițiatori, se impune precizarea că acestea au făcut deja obiectul unei sesizări de neconstituționalitate, care a fost respinsă ca neîntemeiată prin *Decizia Curții Constituționale nr. 355/2025*¹, reținând că prevederile legii în discuție sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Or, în contextul în care Curtea Constituțională a României s-a pronunțat deja cu privire la aspectele reluate în cuprinsul *Expunerii de motive* a demersului supus atenției, apreciem că acestea nu mai sunt de actualitate și, pe cale de consecință, nu mai pot constitui un argument care să fundamenteze demersul legislativ de abrogare a *Legii nr. 241/2025*.

2. Precizăm că *Legea nr. 241/2025* a fost motivată de necesitatea ca instrumentele juridice existente să susțină, de manieră eficientă, eforturile de combatere a antisemitismului, discursului instigator la ură și a negării și distorsionării Holocaustului, de nevoia de adaptare a legislației la realitatea faptică și noile forme de manifestare a fenomenului infracțional și, de asemenea, de cerința ca instrumentele legale în vigoare să permită organelor judiciare de interpretare și o aplicare uniformă a textelor legale, precum și o previzibilitate mai bună a acestora pentru subiecții procesuali. Aceasta a fost supusă controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională considerând că nu afectează libertatea de exprimare, este proporțională și justificată, în acord cu jurisprudența CEDO și întrunește cerințele de claritate, precizie și previzibilitate.

Abrogarea *Legii nr. 241/2025* ar constitui o regresie normativă gravă, având în vedere, în special, persistența în societate a discursului instigator la ură, precum și a manifestărilor antisemite, rasiste și xenofobe.

De asemenea, slăbirea cadrului normativ transmite și un semnal de relativizare a obligațiilor și angajamentelor României nu doar în plan național, ci și în plan internațional, cu efecte semnificative asupra credibilității oricăror alte demersuri ulterioare de prevenire și combatere a antisemitismului și negării și distorsionării Holocaustului.

¹referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, precum și pentru modificarea Legii nr. 157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, în ansamblul său, și, în mod special, a dispozițiilor art. 1 pct. 3 [cu referire la art. 2 lit. b¹)] din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 1 pct. 4 [cu referire la art. 2 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 1 pct. 5 [cu referire la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 1 pct. 6 [cu referire la art. 4 alin. (2^a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 1 pct. 9 [cu referire la art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 1 pct. 10 [cu referire la art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 1 pct. 12 [cu referire la art. 6 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 1 pct. 14 [cu referire la art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 1 pct. 15 [cu referire la art. 13 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002], ale art. 11 pct. 1 [cu referire la art. 2 lit. d) din Legea nr. 157/2018] și ale art. 11 pct. 2 [cu referire la art. 4 din Legea nr. 157/2018]

Amintim, în context, că România s-a angajat să lupte împotriva antisemitismului și să păstreze memoria victimelor Holocaustului odată cu asumarea Raportului Final al Comisiei Internaționale pentru Studierea Holocaustului în România. Acesta s-a tradus, de-a lungul timpului, prin măsuri adoptate în plan legislativ și instituțional (precum adoptarea de strategii naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură), sau în domenii sectoriale precum educația (spre exemplu, prin introducerea disciplinei *Istoria evreilor. Holocaustul*).

În prezent, cadrul guvernamental de intervenție este dat de *Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură 2024-2027*, adoptată prin *Hotărârea Guvernului nr. 540/2024*, care pune accent pe obiective realiste și măsuri concrete și propune o abordare holistică, cu intervenții pe multiple paliere, care variază de la educație la susținerea cunoașterii vieții evreiești.

3. Precizăm că era necesară eliminarea sau modificarea art.3 din inițiativa legislativă, astfel încât să se respecte art.78 din *Constituția României*, conform căruia „*Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie-Gavril BĂLOAN
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului